ДІАНА УІНН ДЖОНС

"НАШЕСТЯ ПАВИЧІВ"0

DIANA WYNNE JONES

"THE PLAGUE OF PEACOCKS"

Оповідання про життя в пригороді Лондона… Вперше надруковано у 1979 році.

Переклад з англійської

З того моменту, як Платти приїхали до Чіппінг Хенбері, кожен знав, що вони — Турботливі Люди. Вони придбали старий котедж Завершення Ткачів, поруч із полем, куди діти приходили покататися на велосипеді та пограти у футбол. Містер Платт власноруч розібрав котедж і знову побудував та пофарбував у біле. Місіс Платт знищила сад і все там пофарбувала у біле, також.

Коли із цим було покінчено, вони почали турбуватися про Чіппінг Хенбері.

Містер Платт викупив місцевий часопис, який назвав "Новини Містечка Хенбері" та поклав у кожні двері по екземпляру. Екземпляри були адресовані кожному по імені, у найбільш дружній манері: Віллісів був адресований Гленді та Джеку, Мурів – Лілі та Тоні, Дугласів – Марсії та Кену, і так далі. Усі дивувалися, звідки містерові Платту відомі їхні імена, та чи мав він право називати Хенбері містечком, коли насправді це був лише пригород Лондона. Часопис був повний різних добрих порад про те, що Хенбері потребує більше вуличних ліхтарів та автобусну зупинку та охайніших садочків перед будинками. Також, у Ткачиному ставку було багато сміття, докірливо казав містер Платт, і

футбольне поле повинно бути належним спортивним центром. Люди кшталту Гленди та Джека, які займалися приватним бізнесом, дійсно повинні були бачити, що містечко потребує прибирання.

— Чому він думає, що у нас приватний бізнес? – сказала місіс Вілліс. – Тому що діти мають поні? – Місіс Вілліс друкувала для людей, щоб заплатити за поні і вона почувалася радше скривдженою.

Тим часом, місіс Платт піклувалася про тварин. Спершу був Дугласів кіт Шуті1. Потім Дінів пес Ламберт. Тоді ангорський кролик Холлі Сміт. Місіс Платт звернулася до Дугласів, Дінів, та Смітів, і протягом тривалого часу пояснювала, що вона знайшла тваринку, що блукала поруч, і та могла вийти на дорогу, а там такий пожвавлений рух у ці дні, і тваринку потрібно тримати на повідку. Місіс Платт була худа, із насиченими сірими очима, і вона нервово нахилялася, коли розмовляла, і заламувала руки. Люди виявили, що її важко перервати, коли вона була така занепокоєна. Але після години, або біля того, Дугласи та Діни та Сміти набралися мужності, щоб запитати що сталося із їхніми тваринками. Місіс Платт пояснила, що вона посадила їх у машину, а містер Платт відвіз їх та залишив у знайомого ветеринара.

Наступне видання часопису містило скорботну сторінку про те, як люди погано доглядають за своїми тваринками. На інших сторінках була інформація про нові теплиці, що містер Платт будує позаду котеджу. Містер Платт був товстим енергійним чоловіком із бородою та соковитими червоними губами, і у нього була пристрасть до будування теплиць. Коли він цим не займався, то, або відходив та вигинав голову назад та захоплювався своєю останньою теплицею, або блукав по Хенбері, шукаючи новин для свого часопису. Він йшов Провулком Харт, коли Сара Вілліс понеслася на своєму поні.

Що змусило Чантера2 летіти стрілою було таємницею. Сара завжди казала, що він побачив містера Платта та злякався що його також заберуть до ветеринара. Якби там не було, але Чантер скакав по дорозі, вибиваючи божевільні іскри своїми копитами, а Сара чіплялася за нього,

налякана до смерті, коли містер Платт підскочив з-за живоплоту та викрутив Чантерову вуздечку.

— Дякую, — сказала Сара, коли Чантер зупинився.

— Ти повинна ніколи, ніколи не дозволяти поні галопувати по такій дорозі, — сказав містер Платт. – Не думаю, що хтось тобі пояснив: таке покриття руйнує їхні ступні та струшує їх ноги.

— Але це не я…! – сказала Сара. Це було усе, що вона змогла вимовити, тому що містер Платт довів, що є таким же красномовцем як і його дружина, і він провів її до дому, тримаючи Чантерову вуздечку, та лагідно пояснюючи, як слід поводитися із поні.

– Гадаю, я повинен зайти у будинок та пояснити Гленді, що ти не повинна їздити верхи без належного наглядача, — сказав він, коли вони дійшли. І він сказав. Коли він із цим покінчив, то пішов до сараю, де жили поні, і повернувся – сказати місіс Вілліс, що сарай не підходить для поні.

Місіс Вілліс друкувала чиюсь книжку про історію Польщі, у який було повно прізвищ на кшталт Мржщоцький, і пропустила декілька "ж".

— Я збожеволію, — сказала вона.

— Не хвилюйся, — сказала Сара. – Завжди є Деніел Емануел.

Ще ніхто не сказав Платтам про Деніеля Емануеля. Це було дивним, оскільки Деніел Емануел був відомий своєю цікавістю до тварин, також. Лише тиждень тому він впав з дуба на футбольному полі, намагаючись упіймати білку. Минулого року він порізався іржавою залізякою, бредучи у Ткачиному ставку за качкою та ледь не помер від стовбняка, тому що чув, що можна їсти качок.

Першою Деніеля Емануеля зустріла місіс Платт. Вона поверталася додому, після того, як віднесла хвилястого папужку Мурам. Вона знайшла його на своєму підвіконні. До цього часу вона зрозуміла, що людям не зовсім подобається, що вона відносить їх тваринок до ветеринара. Тож, вона віднесла хвилястого папужку додому.

— Дивись, Лілі, — пояснювала вона, — заради вас, я підрізала йому крила, дуже акуратно, щоб він не зміг знову улетіти.

— Як мило! – сказала місіс Мур, із гіркотою, думаючи, що їй потрібно тримати кота на задньому дворі, на випадок якщо місіс Платт захоче також опікуватися й котом. – Ти повинен тримати папужку у своїй спальні, — сказала вона своєму синові Террі. – Сподіваюся, Деніел Емануел скоро щось зробить із цими Платами!

Місіс Платт пройшла половину шляху до дому, ступивши на головну дорогу, коли побачила, із жахом, чотирирічного хлопчика, що увійшов у потік машин. Автобус став дибки майже перед ним. Дві машини не збили його, майже дивом. Місіс Платт поспішила на дорогу та схопила дитячу руку.

— Хто ти, маленький чоловіче? Твоя матуся знає, що ти не вдома?

Він подивився на неї, угору.

— Я – Деніел Емануел, звичайно ж, — сказав він. У нього було звивисте волосся, довгі вії та пластир на носі.

— Де ти живеш? – запитала місіс Платт.

Деніел Емануел не виглядав певним. Він дозволив місіс Платт водити себе по Чіппінг Хенбері. Здавалося, вона цього хотіла, а він однаково хотів прогулятися. Після години, чи біля того, вона почала йому набридати. Вона весь час задавала якісь питання та називала його

"маленький чоловіче". Єдиними маленькими чоловічками, про яких Деніел Емануел, коли-небудь чув, були гноми у "Білосніжці", і він почав боятися, що більше ніколи не виросте. Він привів місіс Платт до дому, щоб запитати про це Лінду.

Місіс Платт подивилася на високий зношений О'Флаертів будинок, із шматками машини, що лежали у палісаднику під мотузкою для білизни. Дітлахи бігали та кричали, а місіс О'Флаерті схвильовано дивилася понад вхідною калиткою.

— Це Проблемна Родина, — сказала собі місіс Платт, — і я маю опікуватися ними.

— Деніел Емануел! – закричали усі у садку.

— Він йшов у потоці машин, — пояснила місіс Платт. Вона збиралася мати довгу розмову із місіс О'Флаерті про її проблеми, але місіс О'Флаерті була така рада бачити Деніела Емануела цілим та неушкодженим, що одразу ж відвела його у будинок. – Жодних манер, — із скорботою сказала місіс Платт.

У будинку місіс О'Флаерті сказала:

— Ти неслухняний хлопчисько! — та підняла кулак. Обличчя Деніеля Еманеуля стало нещасним. – О, я не можу його вдарити! – сказала місіс О'Флаерті та опустила кулак. Вираз обличчя Деніела Емануела змінився і воно засяяло. – Лінда, — сказала місіс О'Флаерті, — чому ти дозволила йому піти на дорогу?

Лінді було п'ять, і вона була єдиною, хто знав, як справлятися із Деніелем Емануелем. Вона знизала плечима. Були часи, коли навіть вона не могла впоратися із Деніелем Емануелем.

— Він може подумати, — пояснила вона, — і машини зупиняться.

— Він може думати, що вони стануть, але вони не зупиняться, — сказала місіс О'Флаерті та поспішила геть – готувати обід. Мати, яка має сімох дітлахів і чоловік, який вільний час витрачає на автомобільні гонки, не мають достатньо часу щоб вникати в усі деталі.

— Чи є я маленьким чоловіком? – запитав Деніел Емануел Лінду, з тривогою.

Лінда знала, що він має на увазі.

— Тільки не ти! – сказала вона. – Ти виростеш вищим за Татка!

Деніел Емануел відчув велике полегшення. Він не був певний, що йому подобалася місіс Платт. Вона казала речі, які не були правдою.

Наступний випуск новин містера Платта був насичений Проблемними Родинами.

— Чудово, — сказала місіс Вілліс Сарі та Джеймсу. – Вони зустріли Деніела Емануела.

Наступного разу, коли Деніел Емануел вислизнув від Лінди, він пішов подивитися на Платтів котедж. Він подумав, що той був чудовим. Каміння навколо квітів було пофарбоване у біле. На передньому газоні була біла тачка, у яку було насаджено квіти, що занепокоїло Деніеля Емануеля. Квіти повинні рости у землі. Деніел Емануел обережно витяг квіти та стряхнув землю на траву. Він знайшов на ґанку ключки для гольфу містера Платта та викопав ними заглибину для квітів, перед ґанком. Він опустив квіти у заглибину та обережно відкрив кран у бочонку з дощовою водою, щоб квіти напилися. Тоді на ґанку він знайшов банку із білою фарбою і вирішив, що повинен нанести білий обідок навколо ямки, як на інших клумбах. Коли містер Платт вийшов з-за будинку, після будівництва своєї четвертої теплиці, то знайшов

Деніеля Емануеля, що сидів навпочіпки у річці, використовуючи вигнуту ключку для гольфу як пензель для фарбування.

Містер Платт твердою рукою взяв Деніеля Емануеля та відвів до дому, ласкаво пояснюючи, наскільки той був нечестивий. Здавалося, Деніел Емануел трохи смутно уявляє собі, що таке – нечестивий. Містер Платт пояснив йому, розповідаючи історії, одна з яких була — "Деніел у лігві львів"3.

— О Деніел Емануел! – сказала місіс О'Флаерті, коли відчинила двері. Деніел Емануел був вкритий землею, із жилками білого. Містер Платт був шокований, коли побачив, що місіс О'Флаерті читала книжку і одночасно готувала обід. У неї було дві улюблені книги, які вона поперемінно читала, щоб не з'їхати з глузду: цього разу була — "Млин на Флоссі"4, а інша — "Граф Монте-Крісто"5. Вона знала обидні настільки досконально, що могла робити більшість речей, поки читала.

Містер Платт пояснив, що Деніел Емануел накоїв та читав місіс О'Флаерті довгу та терпеливу нотацію, як виховувати дітей, допоки місіс О'Флаерті не відчула запах підгорілої картоплі, схопила Деніела Емануеля та втекла.

— Що за безвідповідальна жінка, — сказав містер Платт із сумом.

Місіс О'Флаерті була настільки роздратована через картоплю, що Деніел Емануел отримав на горіхи лише трошки.

— А де леви? — запитав він Лінду, як тільки звільнився.

— Їх ніде немає, — сказала Лінда. – Лише в клітках, у зоопарку.

Наступного дня, Деніел Емануел рушив, щоб знайти клітки із левами.

У Чіппінг Хенбері не було левів. Єдиними великими тваринами були Чантер Сари Вілліс та Бен — Джеймса Вілліса. Джеймс побачив Деніела Емануела, коли той стояв у дверей сараю із поні.

— Це лігво? – запитав Деніел Емануел.

— Ні, — сказав Джеймс. – Це стійло.

Деніел Емануел кивнув та пішов далі. Наступного разу його бачили у вісьмох милях звідти — у Еббот Ханбері. Як він дістався туди, Деніел Емануел ніколи так і не розповів, але він був там. Він був у загоні, на скотному ринку, із сотнею свиней, сердито волаючи:

— Вкуси мене!

Його батько був удома, коли зателефонувала поліція. Він поїхав на своїй найновішій машині до Еббот Ханбері та схопив Деніела Емануеля. Оскільки містер О'Флаерті був єдиною людиною у всьому світі, яку боявся Деніел Емалуел, то додому хлопчик прибув дуже хворим та похмурим.

— Мені не подобаються Платти, — сказав він Лінді.

Обидва Плати були занепокоєні через Деніела Емануела. Містер Платт відвідав містера О'Флаерті, щоб сказати, що Деніел Емануел потребує особливого піклування, і що Дугласи бачили, як він знову гуляє, доволі жваво. Місіс Платт пішла до місіс Вілліс.

— Глендо, — сказала вона, — Я гадаю, ми вдвох разом повинні піклуватися про нашу Проблемну Родину. Я про О'Флаерті, ти розумієш.

Цього разу місіс Вілліс друкувала чийсь експериментальний роман. Він розділяв сторінку на дві колонки, які казали однакові речі, але не зовсім, і ще слід було отримати п'ятигодинну пошту.

— Не думаю, що вони проблемні, — сказала вона. – Запитайте Джеймса та Сару. Їх найкращі друзі – Патрік та Тельма О'Флаерті. Дозвольте мені отримати пошту. – Але місіс Платт залишилася та вмовляла місіс Вілліс до сімнадцятої години. У шістнадцять тридцять прибув містер Платт із декількома брошурами, кажучи, що він та місіс Платт подумали, що місіс Вілліс повинна їх передрукувати. Коли Сара та Джеймс та містер Вілліс повернулися до дому о п'ятій вечора, містер Платт все ще був там, а місіс Вілліс була у сльозах.

— Зробіть щось! – сказав містер Вілліс.

Джеймс та Сара осідлали своїх поні та процокали униз, стежкою для їзди верхи, до футбольного поля, де Тельма та Патрік ганяли на велосипедах.

— Що таке? – сказав Патрік, спираючись о живопліт.

— Зробіть так, щоб Деніел Еманuел учинив щось Платтам, — сказала Сара.

— Якщо зробите, то ми позичимо вам поні, і ми влаштуємо подорож на великах та поні, — сказав Джеймс.

Тельма та Патрік замріяно подивилися один на одного. Це була пропозиція, від якої вони не могли відмовитися. Це коштувало Патріку багато, щоб сказати:

— Ми не можемо нічого йому зробити.

Так само багато коштувало Тельмі, щоб додати:

— Його наставник Лінда.

— Попросіть її, і ми влаштуємо подорож, у будь-якому випадку, — сказала Сара.

Протягом останнього місяця Лідні, радше, дошкуляли. Холлі Сміт, Террі Мур та Алістер Дуглас також робили пропозиції, які Брендан, Морін та Брайан О'Флаерті не могли відхилити.

— Він ще ні до чого не готовий, — сказала вона Тельмі та Патріку. – Але я спробую.

Наступної суботи, Сара та Джеймс дотрималися обіцянки та поїхали до Пагорбу Маяка. Лінда дотримала свою та відвела Деніела Емануела до Завершення Ткачів. Але це був один з праведний днів Деніела Емануела. Нічого не трапилося, окрім того, що місіс Платт побачила їх та прибігла кажучи:

— Малюсенькі діточки як ви не повинні гуляти самі! – Вона відвела їх у котедж, де було акуратно, просто та дратівливо, та всадила їх. Лінда озиралася, із надією побачити хоча б печиво, але місіс Платт також всілася та розповіла їм історію про Ісуса. Лінда її знала. Її відіслали додому у її перший шкільний день, оскільки вона плакала через Ісуса. Вона ставала все бліднішою та бліднішою.

— Йому дуже боліло? – прошепотіла вона.

— Що, люба? – запитала місіс Платт.

— Коли його прибили цвяхами до дерева, — прошепотіла Лінда.

Місіс Платт, радше, була захоплена зненацька.

— Ну…, — оскільки вона не знала що саме слід відповісти Лінді, то відвела їх двох до дому, відчуваючи, що дала їм обом матеріал для роздумів.

Так і було. В той час, як місіс О'Флаерті намагалася зупинити потік сліз у Лінди, Деніел Емануел взяв чотири цвяхи, молоток та вервечку та промарширував до дуба на футбольному полі, для того, щоб виявити самому: наскільки боляче бути розп'ятим.

На його щастя, перш ніж забити перший цвях, він заплутався у вервечці. Йому пощастило навіть більше, Сара, Джеймс, Патрік та Тельма, лише через годину, поверталися до дому, після майже ідеального дня. Вони почули тонесеньке скиглення – усе на що був здатний у ту мить Деніел Емануел.

— Це — Деніел Емануел! – сказала Тельма та спромоглася пустити Чантера у галоп. І було дуже вдало, що із ними були поні. Деніел Емануел був досить високо, підвішений, головним чином, за руку. Вони змогли дотягнутися до нього, поставивши поні під гіллям, Джеймс стояв на поні — одна нога на Чантері, а інша – на Бені — та підтримував Патріка на рівні гілля, поки той перерізав вервечку. Сара тримала поні, а Тельма впіймала Деніела Емануела, коли той впав. У нього усе боліло, він задерев'янів, і він був дуже сердитий.

— Це не добре для людей! – казав він весь час, поки вони поверталися до дому, сидячи перед Тельмою. Вони поклали його у ліжко, і він розмірковував. Він був дуже сердитий на обох Платтів. Вони прикидалися добрими, а казали вам погані речі.

Містер та місіс Платт ходили від будинку до будинку з петицією про те, що слід зрубати дуб. Вони казали, що той дуже небезпечний.

— Може буде краще відвести Деніела Емануела до ветеринара? – солодко запитала місіс Вілліс.

Містер Платт зовсім не зрозумів її; але він зрозумів містера О'Флаерті, коли містер О'Флаерті сказав, що йому слід зробити із своєю петицією.

Деніел Емануел все ще розмірковував.

— Він майже готовий, — сказала Лінда решті. Майже щодня Деніел Емануел ходив біля Завершення Ткачів та стояв, дивлячись на котедж, розмірковуючи, що ж робити. Коли містер Платт та місіс Платт виходили, щоб відвести його до дому, він зникав перш ніж вони опинялися на дорозі. Але одного дня Плати виїхали на своїй машині. Деніел Емануел побрів через сад на задній двір. Він задумливо брів крізь усі теплиці. Містер Платт не зупиняв будівництво теплиць. На той час їх було шість. Деніел Емануел з'їв томати в одній та відщипнув пучок квітів у другій. Він зробив пиріжки у горщиках для квітів у інших трьох, думаючи, думаючи. Ніщо із зробленого не принесло йому жодної ідеї, і він пішов геть.

Містер Платт не хотів зустрічатися із містером О'Флаерті особисто, знову. Він зателефонував та вказав, що з таким ставленням Деніел Емануел стане зіпсованим. Тут йдеться не про томати, сказав він, але заради добра дитини… Особа на тому кінці повісила трубку.

— Йди сюди, Денні! – заревів містер О'Флаерті. Містер Платт був би шокований бурею, яка тоді спалахнула.

Коли все закінчилося, містер О'Флаерті пішов до машини, щоб охолонути. Місіс О'Флаерті лежала та читала "Граф Монте-Крісто", щоб заспокоїти свої нерви. Деніел Емалуел, дуже хворий та похмурий, пішов дивитися телевізор.

Показували програму про птахів. Навшпиньки, на екран вийшла курка, тонесенька та коричнева та нервова, смикаючи своєю маленькою головою у тій самій манері, як це робила місіс Платт, коли вона пояснювала щось, заради вашого добра. Півень красувався та вигинав шию назад, просто так само, як це робив містер Платт. Тоді він розпушив свого великого круглого хвоста та став виглядати точнісінько як містер Платт, коли захоплювався теплицею.

— Платт, Платт! – заверещав Деніел Емалуел та побіг шукати Лінду.

Лінда куховарила. Вона висипала пакет борошна та пакет цукру, та як раз намагалася розбити виделкою з дюжину яєць, перш ніж місіс О'Флаерті закінчить читати та знайде її.

— Я зайнята, — сказала вона. Але її потягнули за рукав, в особливій манері. Вона пішла із Деніелем Емануелем, залишаючи слід з борошна та з місива яєчної шкарлупи, і подивилася у телевізор. – Павичі, — сказала вона.

— Платти, — сказав Деніел Еманuел. Він пішов у палісадник, де серед фрагментів машин думав про павича. Коли прийшов павич, він був синій та зелений та ніс свій хвіст, як спідницю кінозірки. Він став перед блискучим диском від колеса з машини та дивився на себе та вельми захоплювався собою. Деніел Емануел кивнув та подумав про паву. Вона прийшла, навшпиньки, як місіс Платт, що йшла за чиєюсь заблукавшою тваринкою. Деніел Емануел кивнув знову. – Павичі, — бурмотів він. – Сотні та сотні. – І він подумав, як тримає відчиненим розрив у живоплоті позаду теплиць містера Платта, щоб дозволити довгій, довгій черзі павичів та пав пройти навшпиньки до двору. Сотням, сотням…

Коли місіс О'Флаерті закінчила розбиратися із Ліндою, то відчула велике полегшення, знайшовши Деніеля Еманuеля, що згорнувся калачиком та спав біля диску від колеса з машини.

— О, хіба він не янголя! – сказала вона.

А Платти раптово були завалені павичами. Вони сиділи рядками на даху котеджу, а сад був скупченням зеленого та коричневого, що ходило навшпиньках, перемішане із розпушеними хвостами та жахливим несподіваним верещанням павичів. Павичі залізли до теплиць. Вони вдерлися до будинку… Але задовго до цього, Холлі Сміт примчала додому, голосно повідомляючи новини. Місіс Сміт

зателефонувала усім у Чіппінг Хенбері та всі дорослі негайно вдали з себе хворих та відіслали своїх дітлахів на футбольне поле. Місіс Вілліс кинула друкувати для інших людей, а замість цього друкувала новини, що приносив потік дітей на велосипедах. Джеймс та Сара скакали від будинку до будинку, розносячи маленькі зашифровані записки, які казали речі на кшталт: "ЩЕ ДВА ПРОЇШЛО КРІЗЬ ТЕПЛИЦІ" та "ЇЇ КЛЮНУЛИ" та "ЗАГАДИЛИ ВЕСЬ ДИВАН" та "ОДНА ЗНЕСЛА ЯЙЦЕ У ЇХНЬОМУ ТУАЛЕТІ" та "СІЛИ НА ТЕЛЕФОН КОЛИ ВОНИ НАМАГАЛИСЯ ВИКЛИКАТИ ВЕТЕРИНАРА".

Рядок зацікавлених голів спостерігав з-за живоплоту, як Платти намагалися вивести свою машину та відвести вантаж з павичів до ветеринара. Біганину, гонитву, крики, клекотання та хмари пір'я було важко описати. Записка місіс Вілліс підсумовувала: "ВОНИ НЕ ЗМОГЛИ". Тож, містер Платт намагався обійти усі будинки, щоб попросити допомоги. Здавалося, павичі полюбили його. Двадцятеро, або біля того, вірно слідували за ним від дверей до дверей та заглушали його голос криками, коли двері відчинялися. Містер Платт із сумом виявив, що всі, хто відчиняв двері, були одягнуті у піжами та тримали носовички біля своїх облич. Здавалося, прийшла епідемія грипу. Тож, він повернувся додому, у супроводі пташиного кортежу, і Платти чекали, поки павичі заберуться геть. Але вони не забралися. Якщо, як здавалося, з кожним днем їх не ставало більше.

Плати протрималися майже місяць, а потім виїхали. В той час усі видужали від грипу, щоб помахати на прощання їхній машині, коли вона від'їжджала, і павичі чіплялися за багажник на даху автомобіля, а ще більша кількість жваво брела та шльопала позаду. Той день для Лінди видався дивовижним. Місіс О'Флаерті була зворушена та здивована, що усі, здавалося, думали про частування для Лінди та Деніела Емануела.

Котедж Платтів все ще пустує, якщо не брати до уваги павичів, але деякі з павичів, здається, втратили до нього інтерес та побрели геть. З того часу, з'являються повідомлення про павичів то тут, то там, всюди по околицях Лондону. Це трапилося через те, що Деніел Емануел зовсім

забув про них. Він почав ходити до школи, і зараз у нього є багато інших речей для роздумів. © NOVEMBER 2013 translated 69

0 – Якщо перекласти дослівно – "Чума павичів".

1 — Sooty – закопчений; чорний як сажа.

2 — Chunter — перекладається як "грюкати".

3 – містер Платт розповідає Біблійну історію про пророка Даніїла, якого кинули до рову з левами, але який залишився неушкоджений.

4 – автор — Джордж Елліот, англійська письменниця, справжнє ім'я Мері Енн Еванс. 22.11. 1819, маєток Арбер в графстві Ворікшир — 22.12.1880, Лондон.

5 – автор — Александр Дюма-батько.